

ชื่อ -สกุล นางพนมพร ภูคำสอน

อายุ 52 ปี

การศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี

ที่อยู่ 341 หมู่ 11 ตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย

โทรศัพท์ 093-538-2484

อาชีพ เกษตรกร พื้นที่ 30 ไร่

แนวความคิด หรือ คติประจำใจ ที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต
กินดีอยู่ดี ไม่มีโรค

การถอดบทเรียนเกษตรกรตัวอย่าง

1. หัวข้อการถอดบทเรียน : ทำเกษตรผสมผสาน อยู่ได้อย่างยั่งยืน

2. จุดเริ่มต้น/แรงบันดาลใจ

เริ่มต้นจากการที่ตนได้เข้ารับการฝึกอบรมแล้ว ได้นำมาเผยแพร่ความรู้สู่เกษตรกรชุมชน และมีการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปสมุนไพร เกษตรกรที่ส่วนใหญ่แล้วเป็นคนในวัยที่มีอายุค่อนข้างมากและยุคสมัยที่พัฒนาไป เกษตรกรจึงจำเป็นต้องพัฒนา เรียนรู้มากยิ่งขึ้นกว่าที่จะรู้เพียงแต่ว่าปลูกให้ได้ผลผลิตปริมาณมากเท่านั้น แต่ควรจะต้องแสวงหาความรู้ใหม่เพิ่มเติมให้มากขึ้น การเรียนรู้นวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าและมูลค่าให้กับผลผลิต โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพ และการลดต้นทุนการผลิต และเมื่อได้ผลผลิตที่มีคุณภาพก็สามารถกำหนดราคาขายเองได้ พร้อมๆ กับดำรงวิถีการเกษตรให้เติบโตอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

3.วิธีการ/การดำเนินการ/ระยะเวลาเริ่มต้น – ปัจจุบัน

การดำเนินงาน พื้นที่ 30 ไร่ ที่มีพื้นที่ส่วนที่หนึ่งเป็นบ้านพัก ส่วนที่สองจัดเป็นพื้นที่ปลูกผักพืชสมุนไพร และปลูกข้าว และสามจัดเป็นพื้นที่ยางพารา

3.1 กิจกรรมหลัก คือ อาชีพทำนา พื้นที่ 12 ไร่ เริ่มจากไถตะ เป็นไถครั้งแรกตามแนวยาวของพื้นที่นา หลังจากนั้นตากดินได้ประมาณ 1-2 สัปดาห์ แล้วไถแปร เพื่อช่วยให้ดินที่กลบไว้ขึ้นมาอีกครั้ง เพื่อทำลายวัชพืชที่ขึ้นใหม่ และย่อยดินให้มีขนาดเล็กลง จำนวนครั้งของการไถแปรขึ้นอยู่กับชนิดและปริมาณของวัชพืช ลักษณะดินและระดับน้ำในพื้นที่ ต่อมาทำการคราด เพื่อเอาเศษวัชพืชออกจากนา และย่อยดินให้มีขนาดเล็กลงอีก จนเหมาะแก่การเจริญของข้าว ต่อมาทำการตกลำ โดยเพาะเมล็ดข้าวเปลือกให้มีรากงอก แล้วนำไปหว่านในแปลงกล้าประมาณ 20-30 วัน จึงถอนกล้าเพื่อมาปักดำ ข้าวใช้ระยะเวลาการเริ่มปักดำจนถึงเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนมิถุนายน - ธันวาคม ของทุกปี

3.2 กิจกรรมที่สอง จัดเป็นพื้นที่ปลูกผักและสมุนไพร

- พื้นที่ปลูกผักและสมุนไพร เช่น ขิง ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด และขี้เหล็ก ทั้งปลูกหญ้าหวาน และดอกอัญชันไว้เพื่อแปรรูปทำเป็นชา ซึ่งได้เริ่มปลูกตั้งแต่ปี 2560 ถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครัวครัว

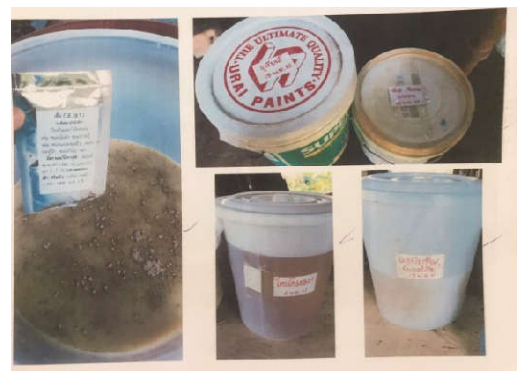
3.3 กิจกรรมที่สาม จัดเป็นพื้นที่เลี้ยงไส้เดือน

- พื้นที่การเลี้ยงไส้เดือน เพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครัวครัว

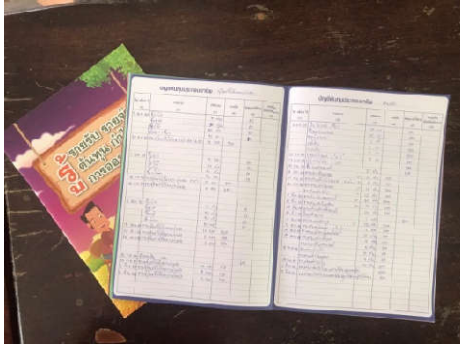
4. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ปลูกพืชตระกูลถั่วเพื่อบำรุงดิน
- ไม่ใช้สารเคมีทางการเกษตรทุกชนิด
- ไม่เปลี่ยนพืชอินทรีย์เป็นเกษตรเคมี

5. วิธีการจดบันทึก/เครื่องมือที่ใช้

เริ่มต้นการทำบัญชีโดยได้รับความรู้จากสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์เลยสอนบัญชีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและต่อยอดการทำบัญชีรับ-จ่าย ในครัวเรือน บัญชีต้นทุนอาชีพ การคำนวณกำไรขาดทุน ทำให้สามารถนำความรู้ต่างๆที่ได้นำไปวิเคราะห์ในการทำการเกษตรในครั้งต่อไป และยังสามารถนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดแก่เยาวชนและเพื่อนเกษตรกรทั่วไปได้อีกด้วย

6. การให้คำปรึกษาแนะนำแก่เกษตรกร

เป็นผู้ช่วย ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้ความรู้กับเด็กและเยาวชนในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ในการทำการเกษตร การแปรรูปสมุนไพร และให้คำปรึกษาเรื่องดินและปุ๋ย ลดการใช้สารเคมี โดยผลิตปุ๋ยใช้เอง เป็นการเรียนรู้เพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าว การผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยคอกทั้งเรื่องการปลูกผัก การแปรรูปดอกอัญชันและหญ้าหวาน รวมถึงการจัดทำบัญชี ทั้งบัญชีรับจ่ายครัวเรือน และบัญชีต้นทุนอาชีพโดยใช้ต้นทุนประกอบอาชีพในปีก่อนเป็นตัวอย่างในการให้คำแนะนำ

7. ผลงานและความสำเร็จ

1. ลดการใช้สารเคมี โดยผลิตปุ๋ยใช้เอง เป็นการเรียนรู้เพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าว การผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน
2. มีการให้ความรู้ในการผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ เพื่อป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชใช้เอง การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เช่น การปลูกข้าว การปลูกสมุนไพร การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

8. ปัญหาและอุปสรรค

1. ปัญหาการจัดการด้านผลผลิตส่วนเกิน ซึ่งออกมากระจุกตัว ขณะที่ความต้องการคงที่
2. ภัยธรรมชาติที่ส่งผลต่อคุณภาพของพืชผักที่ปลูก และเสียหาย

ชื่อ - สกุล นางพนมพร ภูคำสอน
 ที่อยู่ 341 หมู่ 11 ตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย
 โทรศัพท์ 093-5382484
 อาชีพที่เก็บต้นทุน ปลูกข้าว
 พื้นที่ 12 ไร่

รายการ	ปีปัจจุบัน (รอบการผลิต ม.ค.65-31 ส.ค. 65)		ปีก่อน (รอบการผลิต ม.ค.64-ธ.ค.64)	
	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท
รายได้				
ขายข้าว			1,000.00กก.	40,000.00
รวมรายได้			1,000.00กก.	40,000.00
หักต้นทุน/ค่าใช้จ่าย				
ขั้นตอนการเตรียมการผลิต				
- ค่าไถ	12 ไร่	4,000.00	12 ไร่	4,000.00
ขั้นตอนระหว่างการผลิต				
- ค่าน้ำมันตัดหญ้า	12 ไร่	500.00	12 ไร่	700.00
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต				
- ค่าแรงเกี่ยวข้าว			12 ไร่	4,800.00
- ค่าแรงขนข้าว			4 คน	2,000.00
- ค่ารถเกี่ยวข้าว			9,500.00	7,750.00
- ค่าอาหารคนงาน				1,000.00
- ค่าถุงใส่ข้าว	20 ถุง	300.00	50 ถุง	1,560.00
ค่าแรงตนเอง		500.00		2,000.00
รวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย	1,950.00 กก.	9,600.00	1,800.00กก.	23,810.00
หักปัจจัยการผลิตคงเหลือ				
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น	1,950.00 กก.	9,600.00	1,000.00กก.	23,810.00
กำไร	1,950.00 กก.	40,400.00	1,000.00กก.	16,190.00
ต้นทุน/หน่วย			1,000.00กก.	23.81
ต้นทุน/พื้นที่			12 ไร่	1,984.17
กำไร/หน่วย			1,000.00กก.	16.19
ผลตอบแทน/พื้นที่			12 ไร่	1,349.17

หมายเหตุ : ยังไม่สามารถคำนวณต้นทุนได้เนื่องจากยังไม่มีรายได้

ชื่อ - สกุล นางพนมพร ภูคำสอน
 ที่อยู่ 341 หมู่ 11 ตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย
 โทรศัพท์ 093-5382484
 อาชีพที่เก็บต้นทุน สมุนไพรแปรรูป
 พื้นที่ 6 ไร่

รายการ	ปีปัจจุบัน		ปีก่อน	
	(รอบการผลิต ม.ค.65-31 ส.ค. 65)		(รอบการผลิต ม.ค.64-31 ส.ค. 64)	
	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท
รายได้				
ขายสมุนไพรแปรรูป	825 ซอง	22,000.00	1,020 ซอง	25,500.00
รวมรายได้	825 ซอง	22,000.00	1,020 ซอง	25,500.00
หักต้นทุน/ค่าใช้จ่าย				
ขั้นตอนการเตรียมการผลิต				
- ค่าแรงตนเองปลูก		1,300.00		1,750.00
ขั้นตอนระหว่างการผลิต				
- ค่าแรงตนเอง		2,500.00		3,000.00
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต				
- ค่าบรรจุภัณฑ์		500.00		1,000.00
- ค่าแรงตนเอง		3,000.00		4,000.00
รวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		7,300.00		9,750.00
หักปัจจัยการผลิตคงเหลือ				
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		7,300.00		9,750.00
กำไร/ขาดทุน		14,700.00		15,750.00
ต้นทุน/หน่วย	825	8.85	1,020	9.56
ต้นทุน/พื้นที่	6 ไร่	1,216.67	6 ไร่	1,625.00
กำไร/หน่วย	825	17.82	1,020	15.44
ผลตอบแทน/พื้นที่	6 ไร่	2,450.00	6 ไร่	2,625.00

ชื่อ - สกุล นางพนมพร ภูคำสอน
 ที่อยู่ 341 หมู่ 11 ตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย
 โทรศัพท์ 093-5382484
 อาชีพที่เก็บต้นทุน เลี้ยงไส้เดือน
 พื้นที่ 1 งาน

รายการ	ปีปัจจุบัน (รอบการผลิต ม.ค. 65-31 ส.ค. 65)		ปีก่อน (รอบการผลิต ม.ค.64-31 ส.ค. 64)	
	ปริมาณ	บาท	ปริมาณ	บาท
รายได้				
ขายไส้เดือน	140 กก.	56,000.00	210 กก.	64,800.00
ขายมูลไส้เดือน	400 ถุง	12,000.00	640 ถุง	19,200.00
รวมรายได้	540	68,000.00	850	84,000.00
หักต้นทุน/ค่าใช้จ่าย				
ขั้นตอนการเตรียมการผลิต				
- ค่าแรงงาน		100.00		300.00
ขั้นตอนระหว่างการผลิต				
- ค่าแรงตนเอง		2,500.00		3,000.00
- ค่ามูลวัว		1,280.00		1,920.00
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต				
- ค่าบรรจุภัณฑ์		500.00		1,000.00
- ค่าแรงตนเอง		20,000.00		30,000.00
รวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		24,380.00		36,220.00
หักปัจจัยการผลิตคงเหลือ				
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		24,380.00		36,220.00
กำไร/ขาดทุน		43,620.00		47,780.00

ต้นทุน/หน่วย	140	174.14	210	172.48
ต้นทุน/พื้นที่	1 งาน	24,380.00	1 งาน	36,220.00

กำไร/หน่วย	140	311.57	210	227.52
ผลตอบแทน/พื้นที่	1 งาน	43,620.00	1 งาน	47,780.00

